# BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

**van 10 december 1984**

**inzake een procedure op grond van artikel 85 van het EEG-Verdrag**

**(IV/30.717 — Uniforme eurocheques)**

**(Slechts de teksten in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Franse, de Italiaanse en de Nederlandse taal zijn authentiek)**

(85/77/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962, eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag [1], laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Griekenland, inzonderheid op de artikelen 6 en 8,

Gezien het door de voorzitter van de Assemblée eurocheque en van de Eurocheque Working Group namens de nationale organisaties van banken die deze beide groepen vormen op 7 juli 1982 overeenkomstig artikel 4 van Verordening nr. 17 aangemelde „Package Deal"-akkoord, dat sedert 1 mei 1981 ten uitvoer wordt gelegd en betrekking heeft op „uniforme eurocheques" die in het buitenland in lokale valuta worden getrokken,

Gezien de bekendmaking van het essentiële gedeelte van genoemde overeenkomst [2], die is verricht overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 en die geen aanleiding heeft gegeven tot opmerkingen van belanghebbende derden,

Geraadpleegd het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities,

Overwegende hetgeen volgt:

## I. DE FEITEN

Deze procedure betreft de zogenaamde „Package Deal", een overeenkomst met betrekking tot in het buitenland in lokale valuta getrokken uniforme eurocheques, die op 31 oktober 1980 is gesloten en met ingang van 1 mei 1981 door de banken, spaarbanken en andere kredietinstellingen die aan het eurochequesysteem deelnemen ten uitvoer wordt gelegd. De term „bank" zoals die in deze beschikking wordt gebruikt omvat de onderscheidene instellingen die bij het systeem zijn aangesloten.

### A. Het eurochequesysteem

(1) De eurocheque-organisatie („ec") werd in 1968 opgericht op particulier initiatief van Europese financiële instellingen. Het doel is te voldoen aan de behoefte aan internationale betalingssystemen, die voortvloeit uit de toeneming van het toerisme en de zaken- en werkreizen binnen Europa. Hieraan wordt voldaan door de gebruikers betalingsinstrumenten ter beschikking te stellen die zowel bruikbaar zijn in hun land van herkomst als in andere landen.

(2) Het eurochequesysteem staat open voor alle Europese kredietinstellingen en bindt deze door geen enkele formele juridische structuur. Het berust op twee instrumenten: de cheque en de cheque-garantiekaart. De betaling van een cheque op vertoon van de bijbehorende kaart wordt door de bank waarop de cheque is getrokken aan elke uitbetalende bank tot een bepaald maximumbedrag gegarandeerd.

### B. De deelnemers

(3) De „uitgevende" instellingen zijn de instellingen die hun cliëntèle cheque-garantiekaarten verstrekken en in het eurochequesysteem te gebruiken cheques uitgeven.

(4) In een groot aantal landen hebben de uitgevende instellingen sedert 1974 geleidelijk een uniforme opmaak gekozen voor de garantiekaart en de gegarandeerde cheque. In de Europese Gemeenschap worden dergelijke uniforme betalingsinstrumenten uitgegeven in België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk (Crédit Mutuel en de Banques Populaires), Ierland, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Niet-uniforme betalingsinstrumenten worden uitgegeven in Frankrijk en Italië; die welke nu nog in Ierland worden

[1] PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.
[2] PB nr. C 281 van 18. 10. 1983, blz. 2.

uitgegeven zullen in 1985 geheel vervangen worden door uniforme betalingsinstrumenten; het aantal in het Verenigd Koninkrijk uitgegeven instrumenten loopt terug.

(5) De „accepterende" instellingen verstrekken geen garantiekaart en evenmin in het kader van het eurochequesysteem te gebruiken cheques, doch betalen aan hun loketten gegarandeerde cheques uit. Dit is in de Europese Gemeenschap het geval in Griekenland.

(6) De voorwaarden voor toetreding als eurocheque uitbetalende instelling behelzen met name:

— dat geen enkele beperking bestaat van het aantal gedurende een zelfde operatie uitbetaalde cheques, terwijl de frequentie van de uitbetalingen niet door de uitbetalende instelling kan worden voorgeschreven;

— dat de maximumtarieven voor de berekening van de commissie niet mogen worden overschreden.

Indien in een land van een uitgevende instelling een deviezenreglementering geldt, mag de niet-naleving daarvan door de trekker van de cheque niet als argument worden aangevoerd om de garantie aan de buitenlandse uitbetalende instelling van eurocheques te weigeren.

(7) Eind 1983 omvatte het eurochequesysteem meer dan 9 000 uitgevende instellingen en ongeveer 6 000 accepterende instellingen in 39 Europese en rond de Middellandse-Zee gelegen landen, met meer dan 26 miljoen cliënten die gebruik maken van een uniforme eurocheque-garantiekaart. Alleen al in de Europese Gemeenschap bedraagt het aantal afgeleverde kaarten:

| | |
|---|---|
| — *Uniforme eurochequekaarten* | |
| — België: | 2 500 000 |
| — Denemarken: | 113 400 |
| — Bondsrepubliek Duitsland: | 17 500 000 |
| — Frankrijk: | 1 144 536 |
| — Luxemburg: | 92 000 |
| — Nederland: | 2 267 000 |
| — Verenigd Koninkrijk | 192 262 |
| | 23 809 200 |
| — *Niet-uniforme kaarten* | |
| — Frankrijk (Carte Bleue): | 2 740 000 |
| — Ierland (Cheque Card): | 629 202 |
| — Italië (Carta Assegni): | 895 000 |
| — Verenigd Koninkrijk (eurocheque Encashment Card): | 1 480 819 |
| | 5 745 000 |

(8) In 1982 werden meer dan 15 miljoen uniforme door de banken in zes Lid-Staten uitgegeven eurocheques in andere Lid-Staten van de EEG in lokale valuta getrokken:

**Uniforme eurocheques in 1982**

| Uitgegeven door banken in | Getrokken in lokale valuta | |
|---|---|---|
| | in B, DK, D, F, IRL, I, L, NL en VK | in andere landen |
| België | 2 399 635 | 706 345 |
| Denemarken | 247 620 | 149 015 |
| Duitsland | 8 200 395 | 9 100 928 |
| Frankrijk | 1 137 106 | 576 549 |
| Luxemburg | 231 163 | 35 952 |
| Nederland | 3 045 109 | 1 642 564 |
| | 15 261 028 | 12 211 353 |

Bij een gemiddelde van 91 à 92 Ecu per cheque komt het totale bedrag van alle in 1982 in een Lid-Staat op een bank van een andere Lid-Staat getrokken uniforme eurocheques overeen met ongeveer 1,4 miljard Ecu.

(9) In 1983 werden ongeveer 28 miljoen uniforme eurocheques in het buitenland getrokken, waarvan 90 % door Duitse, Nederlandse en Belgische chequehouders (respectievelijk 17,5 miljoen, 4,8 miljoen en 2,9 miljoen cheques) en waarvan meer dan 57 % werd uitbetaald in Oostenrijk, Frankrijk, Italië en Spanje (respectievelijk 4,6 miljoen, 4,1 miljoen, 3,9 miljoen en 3,5 miljoen cheques).

## C. De eurocheque-organen

(10) De „ec Working Group" is het beslissings- en coördinatieorgaan waarbij de uitgevende instellingen zich kunnen laten vertegenwoordigen door maximaal vier personen per land, met uitzondering van het land dat de bijeenkomst organiseert en waarvan één vertegenwoordiger uit de delegatie tot voorzitter wordt benoemd. Bij stemming beschikt elk land slechts over één enkele stem. De besluiten worden met eenparigheid van stemmen genomen en zijn verbindend voor alle banken die aan het eurochequesysteem deelnemen. De ec Working Group besluit onder meer over het bedrag van de maximale commissie die door de banken voor de uitbetaling van gegarandeerde cheques mogen worden berekend.

(11) Het „ec Veiligheidscomité" is een permanente werkgroep die door de ec Working Group is ingesteld ter bevordering van de veiligheid binnen het eurochequesysteem en fungeert als bemiddelingsorgaan bij geschillen tussen de deelnemende banken. De besluiten daarvan, andere dan de aanbevelingen tot de beslechting van geschillen, moeten worden geratificeerd door de ec Working Group alvorens van kracht te worden.

(12) Het „ec Congres", dat is samengesteld uit de gezamenlijke vertegenwoordigers van de landen van uitgevende en accepterende instellingen komt bijeen op voorstel van de ec Working Group. Tussen twee bijeenkomsten van het Congres worden de accepterende instellingen op de hoogte gehouden van de besluiten van de ec Working Group via Eurocheque international.

(13) „Eurocheque international" is het internationale eurocheque-secretariaat, dat is gevestigd te Brussel en in samenwerking met de fungerende voorzitter belast is met de voorbereiding van de werkzaamheden en de uitvoering van de besluiten van de ec Working Group.

(14) De „Eurocheque-gemeenschap" verenigt de instellingen-leden van het eurochequesysteem die gebruik maken van de uniforme eurocheque en de uniforme garantiekaart. Zij worden hierin vertegenwoordigd door hun nationale organisatie of nationale groepering. Per land is één enkele organisatie toegelaten als lid van de Eurocheque-gemeenschap. De „Eurocheque Assembly" is het besluitorgaan van de Eurocheque-gemeenschap. Het benoemt een secretaris-generaal die zorg draagt voor het dagelijks beheer van de Eurocheque-gemeenschap.

## D. De „Package Deal" die op 1 mei 1981 in werking is getreden

(15) De uitbetaling door een bank van een op een buitenlandse bank getrokken cheque impliceert administratiekosten en een kasprovisie aangezien het aan de houder van een buitenlandse cheque betaalde bedrag pas na een zeker tijdsverloop aan de uitbetalende bank wordt terugbetaald. Voor de beloning van deze dienst hielden de meeste uitbetalende banken aanvankelijk een maximale commissie van 2 Zwitserse frank (later verhoogd tot 2,50 Zw.fr.) of de tegenwaarde daarvan in op de hun aangeboden eurocheques. Evenwel, en in het bijzonder in de landen waar de banken een zeer grote hoeveelheid door buitenlandse toeristen afgegeven eurocheques incasseren, werden veelal hogere heffingen toegepast door middel van een hogere commissie dan het maximum, een ongunstige wisselkoers, bijkomende kosten (provisie, chequebelasting, enz.) of ook voor de handelaren die buitenlandse eurocheques aannemen, soms zeer hoge „inningscommissies". Bovendien begon een toenemend aantal banken in de toeristische landen de incassering van buitenlandse eurocheques te weigeren wegens de hiermede gepaard gaande lasten.

(16) Op zijn vergadering van 9 mei 1980 heeft de ec Working Group besloten op het gebied van de uniforme eurocheques nieuwe overeenkomsten in te voeren die op 31 oktober 1980 werden gesloten en met ingang van 1 mei 1981 in werking zijn getreden voor een periode van vijf jaar die automatisch verlengd wordt met perioden van twaalf maanden.

(17) De nieuwe bepalingen zijn in een eerste fase van toepassing op de landen van uitgevende instellingen; zij zullen kunnen worden uitgebreid tot alle landen van accepterende instellingen die bereid zijn de commerciële sector open te stellen voor uniforme eurocheques. Zij behelzen onder meer de volgende elementen:

a) de commerciële sector (winkels, grootwarenhuizen, tankstations, hotels en restaurants) moet officieel worden opengesteld voor de aanneming van uniforme eurocheques en moet op de hoogte worden gebracht van de garantievoorwaarden;

b) de uniforme eurocheques moeten worden getrokken in de lokale valuta van het bezochte land;

c) een commissie van 1,25 % van het bedrag van de cheque zal zonder minimum worden toegepast op elke uniforme in het buitenland in lokale valuta getrokken eurocheque. Deze commissie zal niet meer worden geheven door de uitbetalende instelling bij de uitbetaling en evenmin door de handelaar bij de aanneming van de cheque, doch zal worden betaald bij de terugbetaling van de cheque door de verrekeningscentrale (zie eventueel punt 22).

a) *Openstelling van de niet-bancaire sector*

(18) Het gebruik van uniforme betalingsinstrumenten in de commerciële sector van een land moet worden geregeld bij een overeenkomst tussen een centrale organisatie van dit land

(bankvereniging, voor de landen van accepterende instellingen, of een nationaal eurochequecontactbureau, voor de landen van uitgevende instellingen) en de Eurochequegemeenschap. De bijzondere problemen (bij voorbeeld in verband met de wetgeving betreffende de cheques) worden geregeld bij bilaterale overeenkomsten tussen de leden van de Eurocheque-gemeenschappen de centrale organisatie van het betrokken land.

(19) De bank waarop de cheque is getrokken garandeert ten belope van het maximum gegarandeerde bedrag de betaling van op haar getrokken uniforme eurocheques die zijn afgegeven in de commerciële sector van de landen van het eurochequesysteem, onder voorwaarde dat:

— de op de cheque aangebrachte handtekening, naam van de bank en het rekeningnummer overeenkomen met die op de garantiekaart,

— het nummer van de garantiekaart op de achterzijde van de cheque wordt genoteerd,

— de dagtekening van de cheque valt binnen de tijdsduur van de geldigheid van de garantiekaart,

— de in het buitenland afgegeven cheque binnen 20 dagen na de dagtekening wordt aangeboden aan de bank waarop de cheque is getrokken. Deze voorwaarde wordt in acht genomen indien de eurocheque binnen deze termijn door de eurocheque-verrekeningscentrale van de bank waarop de cheque is getrokken is ontvangen.

(20) De gegarandeerde maximumbedragen worden in onderlinge overeenstemming tussen de betrokken organisaties en de Eurocheque Assembly vastgesteld. De uniforme in de commerciële sector afgegeven eurocheques moeten luiden in de lokale valuta van het bezochte land.

(21) De betrokken organisatie verplicht zich de nodige bepalingen vast te stellen, opdat geen enkele commissie zal worden geheven op de in betaling gegeven eurocheques. Indien een nationaal banktariefstelsel voor de uitbetaling van de cheques wordt toegepast, verplichten de banken van het betrokken land zich geen bijzondere provisie te heffen ten laste van degenen die uniforme eurocheques aannemen.

(22) Bepaalde instellingen echter passen de Eurocheque-overeenkomsten slechts gedeeltelijk toe. Zo wordt in Frankrijk door een regionale instelling van het Crédit Agricole nog steeds een commissie van 1 % van het chequebedrag bij de incassering van buitenlandse uniforme eurocheques in rekening gebracht en hebben de banken van de Carte Bleue Groep hun net van handelaren slechts bij wijze van experiment opengesteld voor deze eurocheques, en dit op dezelfde voorwaarden als voor de houders van een Carte Bleue of een Visa-kaart.

b) *Afrekening van uniforme eurocheques*

(23) De afrekening van in het buitenland in lokale valuta getrokken uniforme eurocheques impliceert de debitering van de commissies door de uitbetalende instelling, de omrekening in de valuta van het land van herkomst, de individuele toezending van cheques door de uitbetalende bank aan de bank waarop de cheque is getrokken en de terbeschikkingstelling door laatstgenoemde van het bedrag van de uitbetaalde cheques. Ter rationalisatie en vereenvoudiging van de afrekening van de in buitenlandse valuta uitgegeven cheques worden deze cheques evenwel gecentraliseerd. In elk land ontvangen de verrekeningscentrales (hiervan zijn er 3 in België, 15 in Denemarken, 3 in Frankrijk, 2 in Ierland, 17 in Italië en 5 in Luxemburg) van uitbetalende instellingen de op buitenlandse banken getrokken eurocheques, zenden deze toe aan de centra van de banken waarop de cheques zijn getrokken en ontvangen, in voorkomend geval, van deze centra de door de nationale cliënten in het buitenland uitgegeven eurocheques. Deze internationale compensatie vertegenwoordigt 5-10 % van de totale eurochequecompensatie; de op nationaal niveau uitgeschreven eurocheques zijn geïntegreerd in de nationale compensatiestelsels.

(24) Ten einde in het systeem van gecentraliseerde internationale verrekening te kunnen worden opgenomen moet de cheque een uniforme eurocheque zijn, die is getrokken in de valuta van het bezochte buitenland en waarvan het bedrag niet groter mag zijn dan het maximumbedrag van de overeengekomen verrekening. Voor de landen van de Europese Gemeenschap gelden de volgende maximale verrekeningsbedragen en gegarandeerde bedragen (de bedragen vermeld voor de Bondsrepubliek Duitsland, Griekenland, Ierland en Italië gelden vanaf 1 januari 1985):

| | Maximale | | | | Aanvaarding door de handel |
|---|---|---|---|---|---|
| | verrekenings-bedragen | | gegarandeerde bedragen | | |
| België/Luxemburg | Bfr. | 12 000 | Bfr. | 7 000 | (****) |
| Denemarken | Dkr. | 2 100 | Dkr. | 1 200 | (***) |
| Bonsrepubliek Duitsland | DM | 600 | DM | 400 | (****) |
| Griekenland | | — | dr. | 17 000 | (*) |
| Frankrijk | Ffr. | 1 700 | Ffr. | 1 000 | (**) |
| Ierland | Iers £ | 200 | Iers £ | 100 | (**) |
| Italië | lire | 400 000 | lire | 250 000 | (**) |
| Nederland | Fl. | 500 | Fl. | 300 | (****) |
| Verenigd Koninkrijk | £ sterling | 160 | £ sterling | 75 | (**) |

(*) In Griekenland en op Cyprus staat de handelssector officieel niet open voor houders van eurocheques.
(**) en (***) Goede en uitstekende aanvaarding.
(****) De eurocheques worden gebruikt als nationaal betalingssysteem en vrijwel algemeen aanvaard door de handelssector.

Indien het bedrag van een uniforme eurocheque het maximale verrekeningsbedrag overschrijdt, zendt de centrale de cheque terug aan de toezendende bank en verzoekt deze de cheque volgens de traditionale procedures toe te zenden aan een correspondent.

(25) De centrale van de uitbetalende banken is gemachtigd de rekeningen te debiteren welke de centrales van andere landen bij haar aanhouden (loro-rekeningen) door één enkele overschrijving van het totale bedrag van de toegezonden uniforme eurocheques en de commissie van 1,25 %. Voor deze debiteringen geldt een valutadatum van „twee werkdagen na de datum van toezending". Voor de toezending van cheques waarvan het totale bedrag de tegenwaarde van 15 000 Zw. fr. overschrijdt, zal deze valutadatum alleen van toepassing zijn indien de toezending van deze cheques per telex is aangemeld bij de centrale van het land van de banken waarop de cheques zijn getrokken, opdat zij voor een voldoende dekking kan zorgen.

(26) De omrekening geschiedt tegen de marktkoers door de centrale van de banken waarop de cheques zijn getrokken. De rekeninghouders worden gedebiteerd via de gebruikelijke nationale verrekeningskanalen.

(27) De bovenbedoelde bepalingen betreffen slechts de relaties tussen de uitbetalende banken en hun nationale verrekeningscentrales en tussen de centrales van de diverse hierbij betrokken landen onderling. Zij hebben geen betrekking op de relaties onderling tussen de verrekeningscentrales en de in hetzelfde land gevestigde banken waarop de cheques zijn getrokken en evenmin tussen deze en hun cliëntèle.

(28) Bij de verrekening van in lokale valuta in het buitenland uitgeschreven eurocheques berekenen de centrales van de uitgevende instellingen derhalve aan de banken waarop de cheques worden getrokken — en deze vervolgens aan hun cliënten — uitsluitend het commissieloon van 1,25 %, bestemd voor de uitbetalende buitenlandse instelling, alsmede, eventueel, een aanvullende provisie bestemd ter dekking van hun eigen behandelings- en compensatiekosten:

*Commissielonen berekend door de verrekeningscentrales*

— België:

2,25 % (eurocheques uitgeschreven in Denemarken en Duitsland);

2,50 % (uitgeschreven in Ierland, Nederland, Verenigd Koninkrijk);

2,75 % (uitgeschreven in Frankrijk, Italië enz.).

— Denemarken:

15 Dkr. per eurocheque, ongeacht het bedrag.

— Duitsland:

1,75 % met een minimum van 2,50 DM per eurocheque.

— Frankrijk:

2,25 % (Crédit Mutuel).

— Ierland:

1,25 % plus 23 pence per eurocheque (7 p. zegelrecht, 4 p. voor de verrekeningscentrale en 12 p. voor de bank waarop de cheque wordt getrokken).

— Luxemburg:

1,25 % plus een provisie van 35 Lfr. per cheque; deze provisie is de enige die wordt berekend, indien de cheque is uitgegeven in België.

— Nederland: 1,25 %.

— Verenigd Koninkrijk:

1,25 % plus 28 pence per eurocheque (Midland Bank).

In de landen die buiten het toepassingsgebied van de overeenkomst vallen (w. o. Griekenland) int de uitbetalende bank direct een provisie ter waarde van 2,5 Zw. fr. in plaats van 1,25 %.

## II. JURIDISCHE BEOORDELING

### A. Artikel 90, lid 2

(29) De aanmelders hebben zich beroepen op de toepasselijkheid van artikel 90, lid 2, van het EEG-Verdrag.

Deze uitzonderingsbepaling is in het onderhavige geval niet van toepassing. Het eurochequesysteem werd namelijk ingesteld op initiatief van particuliere financiële instellingen (punt 1). Deze instellingen en de uit hun initiatief voortgevloeide associatie werden nooit belast met het beheer van een dienst van algemeen economisch belang krachtens een overheidsbesluit ([1]). Dit oordeel kan niet worden gewijzigd door het feit dat het eurochequesysteem functioneert met medeweten, zo niet uitdrukkelijke goedkeuring van de bevoegde autoriteiten in de betrokken landen dan wel dat in bepaalde landen een uitdrukkelijke wettelijke regeling geldt ten behoeve van het systeem of een deel daarvan.

(30) Ook bij de veronderstelling dat het eurochequesysteem en zijn uitgevende of accepterende instellingen door een internationale autoriteit of door gezamenlijke nationale publiekrechtelijke autoriteiten belast zijn met het aan de gebruikers van dit systeem ter beschikking stellen van een internationaal betalingsinstrument dat giraal geld schept, zou de toepassing van de communautaire mededingingsregels op deze kredietinstellingen op geen enkele wijze afdoen aan de vervulling van de bijzondere taak die hun, in deze hypothese, zou zijn toegewezen.

([1]) Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 14 juli 1981 in de zaak 172/80, Züchner c. Bayerische Vereinsbank, overweging 7, JUR. 1981, blz. 2021 e.v. en 2030.

### B. Artikel 85, lid 1

a) *Ondernemingen en ondernemersverenigingen*

(31) Economische eenheden die activiteiten van economische aard uitoefenen, banken en andere kredietinstellingen zijn ondernemingen in de zin van artikel 85 van het EEG-Verdrag. „Eurocheque" en zijn diverse organen (punten 10 tot 14), die een groot aantal dezer instellingen en hun associaties binnen een gezamenlijke organisatie omvatten, vormen een ondernemingsvereniging in de zin van deze bepaling.

b) *Invloed op de intracommunautaire handel*

(32) De afgifte van een cheque in het buitenland schept een fondsenbeweging ten voordele van dit land, beginnend met die van de instelling die de cheque heeft verstrekt. Elke overeenkomst of elk besluit, waarbij wordt beoogd de prijs en de verrekeningsmodaliteiten vast te stellen van zulke transfers die belangrijke internationale en intracommunautaire transacties betreffen (1,4 miljard Ecu in 1982; cf. punt 8) kan wegens zijn aard de handel tussen Lid-Staten beïnvloeden, waarbij het begrip „handel" in ruime zin is bedoeld en eveneens het geldverkeer omvat (Arrest Züchner, overweging 18).

c) *Mededingingsbeperking*

(33) De in het kader van het eurochequesysteem vastgestelde overeenkomsten en besluiten, die ten doel hebben de prijs voor een dienstverlening vast te stellen, vormen een mededingingsregeling die uitdrukkelijk onder het in artikel 85, lid 1, vervatte kartelverbod valt.

Zij hebben ten gevolge dat de mededinging tussen de banken van alle landen, en met name van elke Lid-Staat, bij de uitbetaling van op banken van andere landen getrokken uniforme eurocheques wordt belemmerd. De ec Working Group stelt namelijk op directe en uniforme wijze het bedrag vast van de door de banken te innen of te ontvangen commissies voor de uitbetaling van op buitenlandse banken in het kader van het eurochequesysteem getrokken gegarandeerde cheques (punt 10). Het is eveneens de ec Working Group die heeft besloten tot invoering van de nieuwe overeenkomsten die met ingang van 1 mei 1981 in werking zijn getreden (punt 16) en met

name de vaste en uniforme commissies betreffen die aan de uitbetalende instellingen voor in lokale valuta op een bank in het buitenland getrokken uniforme eurocheques moeten worden betaald (punten 17, sub c), en 25).

(34) De mededinging wordt eveneens belemmerd tussen de banken die eurocheques verstrekken in een Lid-Staat met betrekking tot het maximale gegarandeerde bedrag. Geen enkele bank mag namelijk aan haar cliëntèle een hoger gegarandeerd bedrag bieden dan het bedrag dat door de nationale eurochequegroepering in overeenstemming met de Eurocheque Assembly (punt 20) is vastgesteld en geldt voor alle in dit land getrokken uniforme eurocheques (punt 24).

(35) Gezien de toenemende vervlechting van de nationale markten binnen de gemeenschappelijke markt alsmede het aantal en de totale waarde van de in elke Lid-Staat door de bezoekers uit andere Lid-Staten getrokken uniforme eurocheques (punten 8 en 9), kan een dergelijke prijsovereenkomst een merkelijke ongunstige invloed uitoefenen op de mededinging op de markt van het geldverkeer tussen de Lid-Staten.

## C. **Artikel 85, lid 3**

(36) De vier voorwaarden om in aanmerking te komen voor een ontheffing uit hoofde van artikel 85, lid 3, worden in het onderhavige geval vervuld om de hierna uiteengezette redenen.

### 1. *Verbetering van het betalingssysteem*

(37) Het eurochequesysteem op zichzelf en de met ingang van 1 mei 1981 in werking getreden overeenkomsten en besluiten dragen bij tot verbetering van de betalingsfaciliteiten binnen de gemeenschappelijke markt:

a) de in het kader van het eurochequesysteem gegarandeerde cheques kunnen worden getrokken buiten het land van de instelling die deze heeft verstrekt en kunnen worden geïnd bij banken die zijn gevestigd in verschillende andere landen, met name in de Lid-Staten van de EEG;

b) door hun uniforme opmaak, die door de meerderheid van de uitgevende instellingen is aanvaard, kunnen de eurocheques worden getrokken in de lokale valuta van diverse landen, met name de Lid-Staten van de EEG. Krachtens de op 1 mei 1981 in werking getreden overeenkomsten en besluiten en behoudens uitzonderlijke gevallen (punt 22), zullen deze uniforme eurocheques voortaan volledig worden uitbetaald zonder heffing van enige commissie door de uitbetalende instellingen (punt 17, sub c)), hetgeen de aanneming door de commerciële sector vergemakkelijkt. In gevallen waar de overeenkomsten door bepaalde banken slechts gedeeltelijk worden toegepast, worden de houders van eurocheques nu of in ieder geval in de toekomst ingelicht over de kosten van de incassering van buitenlandse uniforme eurocheques;

c) de gecentraliseerde verrekening vereenvoudigt de dekking door de uitbetalende banken van de door hen aangenomen buitenlandse uniforme eurocheques. Dit voordeel is bijzonder belangrijk voor de kredietinstellingen van toeristische landen.

### 2. *Deelneming van de gebruikers*

(38) De gebruikers van het eurochequesysteem trekken hieruit een billijk voordeel:

a) de houders van cheques van het eurochequesysteem beschikken in feite over alle Europese valutasoorten. Zij kunnen al naar behoefte contanten opnemen bij de kredietinstellingen van het door hen bezochte buitenland. Zij hebben bij deze transactie voordeel van de door hun eigen bank gegeven garantie;

b) zij hebben eveneens voordeel, vóór de dekking van de in het buitenland getrokken cheque, van een zekere termijn gedurende welke geen debetrente wordt betaald;

c) de houders van uniforme eurocheques kunnen deze bovendien gebruiken om hun uitgaven in de commerciële sector in het buitenland te verrichten. Deze eurocheque wordt zonder aftrek voor het in lokale valuta getrokken bedrag, behalve in uitzonderlijke gevallen (punt 22), gehonoreerd. De trekker heeft in beginsel voordeel van een gunstigere wisselkoers, omdat de omrekening in zijn eigen valuta door de dekkingscentrale van zijn land tegen de marktkoers wordt verricht (punt 26). In gevallen waar de overeenkomsten door bepaalde banken slechts gedeeltelijk worden toegepast, worden de houders van eurocheques nu of in ieder geval in de toekomst ingelicht over de kosten bij de incassering van buitenlandse uniforme eurocheques;

d) degenen in de commerciële sector die cheques aannemen hebben eveneens voordeel van de garantie van de betrokken bank. Bovendien zijn zij ervan verzekerd dat hun de uniforme eurocheques volledig worden uitbetaald door de banken van hun land zonder heffing van enige provisie (punt 21), behalve in uitzonderlijke gevallen (punt 22 en sub c) hierboven). Hun handelsactiviteit wordt gestimuleerd door de mogelijkheid van rechtstreekse betaling met eurocheques.

3. *Onmisbaarheid van de beperkingen*

(39) De aan de uitgevende of accepterende kredietinstellingen opgelegde beperkingen zijn onmisbaar voor een goed functioneren van het eurochequesysteem:

a) de incassering in een vreemd land van een op een bepaalde instelling getrokken cheque is een dienst die deze laatste alleen kan verlenen indien zij beschikt over filialen of correspondenten in dat vreemde land. Door cheques aan te nemen die zijn uitgegeven door in het buitenland gevestigde banken verlenen de uitbetalende banken een dienst aan gebruikers die niet hun cliënten zijn en evenmin van andere banken van hetzelfde land, en die niet in evenwicht is met of wordt gecompenseerd door gelijkwaardige wederkerige prestaties (vlg. de statistieken in de punten 8 en 9). Wanneer een dergelijke dienst collectief wordt verleend door alle banken van een land te zamen aan de bankcliënten van andere landen is vaststelling bij overeenkomst tussen de uitgevende en de accepterende instellingen in de diverse betrokken landen van de voorwaarden voor aanvaarding en verrekening van de betrokken cheques onmisbaar;

b) in het kader van een dergelijke overeenkomst is de gezamenlijke en uniforme vaststelling van de beloning voor die dienst, en de liquiditeitskosten die deze meebrengt voor de uitbetalende banken, inherent en ondergeschikt aan de samenwerking tussen de banken en hun nationale verrekeningscentrales en tussen die centrales onderling, waardoor de aanvaarding van cheques die in het buitenland worden uitgeschreven en hun internationale afrekening, mogelijk worden gemaakt. Commissies die variëren van bank tot bank zouden bilaterale onderhandelingen tussen de 15 000 bij het systeem aangesloten banken noodzakelijk maken, opdat iedere accepterende bank met iedere uitgevende bank overeenkomt welke vergoeding zij wenst te ontvangen. Iedere gecentraliseerde afrekening zou zodoende onmogelijk worden gemaakt en de behandelingskosten van de eurocheques zouden aanzienlijk hoger worden;

c) de aan de accepterende instellingen opgelegde beperking de vastgestelde maximumtarieven voor de commissie niet te overschrijden (punt 6) is noodzakelijk om de heffing van extra kosten of commissies, zoals BTW, lokale belasting, zegelrecht, inningsprovisie of andere rechten te vermijden;

d) de uniforme vastlegging van het gegarandeerde maximumbedrag in een bepaald land (punten 20 en 24) is onmisbaar om het systeem niet onnodig ingewikkeld te maken en een gecentraliseerde en vereenvoudigde verrekening praktisch onmogelijk te maken. Het systeem zou onuitvoerbaar worden indien eenieder die een uniforme eurocheque aanneemt — in de banksectoren en vooral in de niet-bancaire sectoren — zich er steeds van zou moeten verzekeren dat het door de cheques verstrekkende instelling in kwestie gegarandeerde bijzondere maximumbedrag niet is overschreden.

(40) Deze beschikking bestrijkt niet de eventuele nationale interbancaire overeenkomsten of besluiten van nationale bankassociaties ter vaststelling van het niveau van de commissie welke de individuele uitgevende banken in het betrokken land zouden mogen toepassen ten opzichte van hun cliënten. Nationale overeenkomsten of besluiten van deze aard, die de resterende mededinging tussen de instellingen die uniforme eurocheques uitgeven zouden uitschakelen (zie eveneens punt 43), zouden in geen geval als onmisbaar kunnen worden beschouwd in de zin van artikel 85, lid 3, sub a), van het EEG-Verdrag.

4. *Concurrentiemogelijkheden*

(41) De betrokken overeenkomsten en besluiten geven aan de uniforme eurocheques uitgevende kredietinstellingen niet de mogelijkheid de mededinging uit te schakelen voor een aanzienlijk deel van de internationale betalingsmiddelen. In feite heeft ieder die zich naar een vreemd land begeeft in het algemeen de keuze tussen verschillende betalingsinstrumenten, zoals

— deviezen in contanten in de valuta van het bezochte land, het land van herkomst of andere landen;

— in één of meer dezer valuta's opgestelde reischeques;

— postbetaalkaarten;

— kredietkaarten;

— kaarten voor bankbiljettenautomaten die in meer dan één land kunnen worden gebruikt of

— cheques van het eurochequesysteem.

(42) De overeenkomsten en besluiten in kwestie hebben geen betrekking op de relaties tussen de betrokken banken en hun cliëntèle. Een concurrentiemogelijkheid blijft derhalve bestaan bij de relaties tussen elke cheques verstrekkende instelling en haar cliëntèle. De mate waarin de commissies op de cliëntèle worden verhaald wordt aan de betrokken instelling overgelaten (punt 27). Het bedrag van de aan de cliënt in rekening gebrachte commissie kan, althans theoretisch, lager zijn dan die van de commissies ter beloning van de diensten van de buitenlandse uitbetalende instelling en van de verrekeningscentrale van de betrokken bank.

(43) Bovenstaand oordeel geldt evenwel slechts voor zover de desbetreffende overeenkomsten en besluiten op nationaal niveau niet worden aangevuld door overeenkomsten en besluiten van associaties ter regeling van de relaties tussen de banken en hun cliënten ter zake van de commissies (punt 40). De gebruiker moet zich kunnen richten tot de kredietinstelling van zijn keuze om daar een rekening te openen en zich cheques te doen verstrekken. Deze keuzevrijheid van de gebruiker zou illusoir zijn indien alle kredietinstellingen van eenzelfde land dezelfde dienst tegen dezelfde prijzen zouden verrichten.

## D. **Verordening nr. 17**

(44) Overeenkomstig artikel 6, lid 1, van Verordening nr. 17 treedt deze beschikking in werking op 7 juli 1982, de datum van aanmelding.

(45) Overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening nr. 17 wordt de ontheffing die voortvloeit uit deze beschikking verleend voor de oorspronkelijke duur van de „Package Deal" (punt 16), dat wil zeggen tot en met 30 april 1986.

(46) Ter verzekering van de doorzichtigheid van de markt en de keuzevrijheid van de gebruikers, moeten deze laatste nauwkeurig geïnformeerd worden over de modaliteiten en kosten van het gebruik van uniforme cheques in het buitenland.

Immers, de uitgifte van een uniforme eurocheque in de lokale valuta van een vreemd land kan leiden tot de directe heffing van een provisie door sommige accepterende instellingen die de overeenkomst slechts gedeeltelijk toepassen (punt 22). Het brengt in het algemeen ook met zich, naast de betaling van een commissie van 1,25 % aan de accepterende instelling, de heffing door de nationale verrekeningscentrale en/of de uitgevende instelling zelf van andere provisies (punt 28), zoals

— minimale commissie per getrokken uniforme eurocheque,

— wisselprovisie, geheven door de verrekeningscentrale bij de omrekening in de valuta van de trekker,

— commissies voor behandeling, compensatie, enz.

(47) Deze diverse kostenelementen zullen ter kennis van de cliëntèle moeten worden gebracht door aanslag bij de loketten, door vouwbladen en op elke andere passende wijze. Eveneens zullen de rekeningsafschriften inzake de debitering in beginsel moeten aangeven:

— de gehanteerde wisselkoers om het in buitenlandse valuta uitgeschreven bedrag om te zetten,

— de door de betalende bank ingehouden commissie van 1,25 %,

— de eventuele aanvullende commissies die door de verrekeningscentrale en/of de betrokken bank in rekening worden gebracht.

(48) Daarom dienen de nationale bij het eurochequesysteem aangesloten verenigingen in de EEG ingevolge artikel 8, lid 1, van Verordening nr. 17 hun leden voor te schrijven om, indien zij dat niet reeds hebben gedaan, hun cliënten zeer nauwkeurig op de hoogte te brengen:

— indien zij optreden als accepterende instellingen, van alle eventuele kosten die de uitbetaling van op een buitenlandse bank in lokale valuta getrokken uniforme eurocheques meebrengt;

— indien zij optreden als uitgevende instellingen, van een gedetailleerde opgave van de kosten, die het gebruik van uniforme eurocheques in het buitenland met zich brengt.

De belanghebbende nationale groeperingen zullen aan de Commissie de tekst moeten

doen toekomen van de circulaires die zij aan hun leden hebben gezonden ter uitvoering van deze beschikking.

(49) Ten einde de Commissie in staat te stellen te verifiëren dat de ontheffingsvoorwaarden gedurende de tijdsduur daarvan steeds vervuld blijven dient Eurocheque international onverwijld iedere aanvulling of wijziging van de aangemelde overeenkomsten en besluiten alsmede alle nieuwe overeenkomsten en besluiten die door de eurocheque-organen met betrekking tot de in het buitenland in lokale valuta getrokken uniforme eurocheques worden vastgesteld, ter kennis van de Commissie te brengen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

*Artikel 1*

Overeenkomstig artikel 85, lid 3, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap worden de bepalingen van artikel 85, lid 1, niet van toepassing verklaard voor de periode van 7 juli 1982 tot en met 30 april 1986 op het „Package Deal"-akkoord met betrekking tot in het buitenland in lokale valuta getrokken uniforme eurocheques, dat is gesloten op 30 oktober 1980 en in werking getreden op 1 mei 1981, onder voorbehoud van de naleving van het in artikel 2 bepaalde.

*Artikel 2*

1. De nationale groeperingen in de Europese Economische Gemeenschap tot wie deze beschikking is gericht zijn gehouden hun leden voor te schrijven om, indien zij zulks niet reeds hebben gedaan, hun cliëntèle zeer nauwkeurig op de hoogte te brengen

— indien zij optreden als accepterende instellingen, van alle eventuele kosten die de uitbetaling van op een buitenlandse bank in lokale valuta getrokken uniforme eurocheques meebrengt;

— indien zij optreden als uitgevende instellingen, van een gedetailleerde opgave van de kosten die het gebruik van uniforme eurocheques in het buitenland met zich brengt.

Genoemde nationale groeperingen doen aan de Commissie binnen twee maanden na de kennisgeving van deze beschikking de tekst van de daartoe aan hun leden gezonden circulaire toekomen.

2. Eurocheque international is gehouden de Commissie onverwijld in kennis te stellen van iedere aanvulling of wijziging van de aangemelde overeenkomsten en besluiten en van alle nieuwe overeenkomsten en besluiten die door de eurocheque-organen met betrekking tot in het buitenland in lokale valuta getrokken uniforme eurocheques worden vastgesteld.

*Artikel 3*

Deze beschikking is gericht tot de volgende associaties:

1. Eurocheque international
   Kunstlaan 40, bus 3
   B-1040 Brussel
2. Association française des banques
   18, rue La Fayette
   F-75009 Paris
3. Associazione bancaria italiana
   Piazza del Gesù 49
   I-00186 Roma
4. Bank Cheque Card Committee
   10 Lombard Street
   UK-London EC3V 9AP
5. Bundesverband deutscher Banken e. V.
   Mohrenstrasse 35/41
   D-5000 Köln 1
6. Belgische Eurocheque-gemeenschap
   Kunstlaan 40, bus 2
   B-1040 Brussel
7. Communauté luxembourgeoise Eurocheque
   Boîte postale 241
   L-Luxembourg
8. Den Danske Bankforening
   Amaliegade 7
   DK-1256 København
9. Irish Banks' Standing Committee
   Nassau House, Nassau Street
   IRL-Dublin 2
10. Stichting Bevordering Chequeverkeer
    Postbus 9120
    NL-1006 CB Amsterdam
11. Bundesverband der deutschen Volksbanken und Raiffeisenbanken
    Heussallee 5
    D-5300 Bonn 1
12. Deutscher Sparkassen- und Giroverband e. V.
    Simrockstrasse 4
    D-5300 Bonn.

*Artikel 4*

Deze beschikking is ter kennisneming gericht tot de andere nationale groeperingen van uitgevende banken, deel uitmakend van het eurochequesysteem, uit wier naam de kennisgeving eveneens werd gedaan:

13. Agrupacio Andorrana Eurocheque
    Boîte postale 20
    Correus Francesos
    AND-Andorra La Vella
14. Agrupación Española Eurocheque
    Los Madrazo 28
    E-28014 Madrid 14

15. Banco de Portugal
Rua do Comércio 148
P-1101 Lisbon

16. Den Norske Bankforening
Boks 1489, Vika
N-Oslo 1

17. Schweizerische Bankiersvereinigung
Postfach 41 82
CH-4002 Basel

18. Suomen Pankkiyhdistys
Fabianinkatu 8
SF-00130 Helsinki 13

19. Svenska Bankföreningen
Box 7603
S-102 94 Stockholm

20. Udruzenje Banaka Jugoslavije
Masarikova 5/IX
YU-11000 Belgrado

21. Verband Österreichischer Banken und Bankiers
Börsegasse 11
A-1013 Wenen.

Gedaan te Brussel, 10 december 1984.

*Voor de Commissie*
Frans ANDRIESSEN
*Lid van de Commissie*